

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr.— Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Mezőgazdasági biztosítás.

Elemi csapások, hatásukban a milyen súlyosak, mégis gyakran némely jó következményeket is vonnak maguk után. Az emberiség, a mikor időnként erősebben érzi a természet hatalmas erejének nyilvánulásait s szomorú kénytelenséggel viseli azt a csapást, melyet az idők járása reámér, viszont másrészt gondolkozóba esik s kutat olyan módok után, melyek hasonló kiszámíthatatlan tényezők következményeit ellensúlyozhatják, illetőleg a káros hatásért kárpótlást nyújthatnak.

Ennek a törekvésnek sok nagy találmányt s a kulturális előrehaladás nem egy becses vívmányát köszönheti az emberiség, mert az elemekkel szemben való küzdelem az első ember megteremtésétől fogva szakadatlanul tart mostanáig s örök időig is lefoglalja az emberi tevékenység jelentékeny részét.

E küzdelemben alapjában véve a legközöségsébb eszköz, ámbár hatásában a legközvetlenebbek egyike: a biztosítás. Az elemi erők kitöréseit abszolút nem hátráltatja, a kitörések hatását nem mérsékli s nem csökkenti, csupán kárpótlást nyújt a tényleg történt veszteségért vagy egyéb anyagi kárért: ez a biztosítás, a mely az idők folyamán a véde-

kezés legfontosabb eszközévé emelkedett s bátran mondható is az elemi csapásokkal szemben a legteljesebb s legbizhatóbb védelemnek.

Sehol ninesen olyan korlátozatlan tere a természeti erők romboló nyilvánulásainak, tehát sehol sines is akkora jelentősége az okszerű védekezésnek is, mint a mezőgazdaságban, lévén ennek legfőbb produkáló tényezője a természet. S a milyen közel járnak egymáshoz a természeti erőnyilvánulásokban a végletek, épp olyan ingatagul meghatározhatatlanul, s pillanatnyilag fordulnak egymásután a jó vagy rossz következmények a mezőgazdaságra nézve. A hosszú szárazság után kíváncsok jóteknő eső mily könnyen s mily gyakran válik káros zivatarrá avagy épp pusztító jégviharrá? S ennek ellenében teljességgel tehetetlen az emberi erő, a védelemnek nines módja s eszköze, a gazda ma épp úgy kénytelen tétlenül tűrni a rombolást, mint akar evezredek előtt. Az emberi haladás messze van még attól, hogy a természeti erők ilyen nyilvánulásával szemben bármit is sikeresen cselekedhessék; a meteorológiai tudomány ma is csak tapogatózik azokon a sejtelmes módokon, a melyekkel a távol jövőben talán valami eredményt elérni remélhet.

Mindenütt lévén némi eszköze a megelőző, illetőleg elhárító védekezésnek, csak éppen a mezőgazdaságnál nem, következésszerűleg itt kellene legjobban fejlettné lennie a védekezés másika nemének: a következmények elhárításának, a biztosításnak. És mégis: a biztosítás mindenütt fejlettebb, mint a mezőgazdaságban.

Ez az alapoka annak, hogy a mezőgazdasági kereset ma is a legbizonytalanabb az összes keresetágak közül. A helyhezköttőség s a természeti erőkkel szemben való védtelenség: ez a két tényező teszi bizonytalaná s ingataggá a föld jövedelem-szolgáltatását s ide vezethető vissza a gazda minden baja s nyomorúsága.

A biztosítás tehát a megváltó eszköz, a mely új viszonyok közé juttathatja a mezőgazdaságot. Oly sokoldalú és nagyszabású hivatása alig van másutt a biztosításnak, mint ezen a téren. Az a számtalan eshetőség, a mely a mezőgazdaságra s ennek egyes ágaira: a földművelésre, állattenyésztésre stb. befolyással van, egy-egy hatalmas terrenum a biztosítási tevékenységnek s bőséges forrás a legkülönbözőbb biztosítási kombinációk érvényesítésére. A jégkár biztosítás és az állatbiztosítás ismertebb formák nálunk is, de ezeken kívül a biztosítási teoria már is-

TÁRCZA.

Az első lépés.

Egy új magyar ABC- és olvasókönyv.

A hogy ujonnan érkezett könyveim között bön-gészve, Paulini Károly ABC-jére esett tekintetem hirtelen elmosolyodtam, majd meg valami nagy szomorúság szállta meg lelkemet.

Láttam magam előtt apró gyermekeket, kik ártatlan tekintetükkel csunya, fekete betűk tömkelegébe merülnek el és komikus volta mellett is megható komolysággal buzgólkodnak azon, hogy eligazodjanak az előttük elterülő utvesztőben!

Nehéz feladat...

Ime ez a furesz szarkaláb: u. A tanító ur tiz-szer is elmondta, hogy mi a neve, de mikor az a másik: u. olyan nagyon hasonlít rá...

Szegény, gyenge jószág! fehér homlokára sötét felhőként terpeszkedik szét a töprengés. Istenem, istenem, mi is a különbség a kettő között? Már-már könygyl szemébe, midőn egyszerre az öröm fényo villan meg tekintetében: nini, hiszen ezen a másikon két pont van. Két iczi-piczi pont. És mégis milyen nagy a hatalma. Hogy megváltoztatja azt az u betűt. Mint ügyes bűvész, ki varázspálcájával érintésével a kalapba dobott órákat galambbá változtatja, valami egészen mást csinál belőle. Valami mást, a mi mégis ugyanaz. Hisz ugy hasonlít a kettő egymáshoz, mint két testvér. Csak az a két pont teszi a különbséget. Nagy tudomány kell azok észre-

véséhez és még nagyobb ama változás megjegyzéséhez, melyet a szarkaláb kiejtésére vonatkozólag előidéznék. A hasonlóban csak gyakorlott és ügyes szem veszi azonnal észre a különbséget.

És a szegény, padok közé ékelt gyermektől, kinek eddig a labda-dobás, pillangókergetés volt az egyetlen tudománya, ezt a nagy intelligenciát és fejlett értelmet kívánó ügyességet kívánja meg a szigorú arezu tanító ur...

És nagy szomorúsággal kezdem lapozni az új ABC-ét, úgy rémlik előttem, mintha szürke kód áránna ki belőle, mely komoran borul rá a gyermeklelek deris üdeségére, beszűrődik napugaras kedélyébe, hogy kihajszolja abból a fényt, a dalt, a gyermeki vidámságot...

De mi ez? Az új könyvben látom már az ut-t... de hová lett az ü és ü, ü, ezek az egymáshoz annyira hasonló, de egymástól mégis különböző iker-testvérek? Gyenge gyermekagnak a kintói? Hol vannak? Hát nem szorúlnak többé egymás mellé, hogy mintegy mulassanak a küzdő gyermek gyötrelmein, a kit a megkülönböztetés és összehasonlítás óriási munkájára kényszerítenek...

Szinte felkiáltok örömben! Hisz a zsarnokokat lapok választják el egymástól... Az ABC könyvek réme eltűnt. Áldom a kezét, mely szély-lelhajszolta a gyermeki agynak e ragadozóit!

Hisz külön-külön olyan gyengék, a gyermek értelme játszva birkózik meg velük. Csak egymás mellett olyan félelmetesek! Vége a gyötrelmeknek, melyet az egymás mellé rakott u és ü, ü és ü, n és m, e és é, o és ó, b—p, g—k stb. betűk megkülönböztetése okozott a gyermeknek. Paulini mód-

szere szerint, ki a hasonló alaku és hangzású betű-alakokat egymástól távol helyezte el, a tanuló, míg az egyik hasonlótl a másikig eljut, az előbbi már annyira emlékezetébe véste, hogy ez utóbbit a legnagyobb könnyűséggel fogja amattól megkülönböztetni.

Most már egészen más szemmel néztem a könyvecskére, betűi szinte mosolyogtak, mintha hívogatták az apró katonákat: gyertek bátran, a mi ezé-lunk nem az, hogy bajt vivjünk veletek, a mi leg-forróbb óhajításunk, hogy játszva győzzetek le bennünket, hogy annál gyorsabban alattvalóitokká tegyetek és segítségünkkel diadalmasan indulhassatok a tudományok birodalmának meghódítására.

Hej, ha az a könyv már akkor meglett volna, mikor én küzdöttem a kis fekete rémekkel a rettenetes harcban! Akkor...

Az ajtó halkán kinyíltott mögöttem és megzavart elmélkedésemben.

A küszöbön félénken állott meg a szomszédok Gyuszkája, a kis hősök egyike. Kezében ott szorongatta a nagy ellenséget az ABC-ét...

— No Gyuri mi baj?...

Gyuri bátorlalanul csoszogott hozzám közelebb és irásztalom elé érve, kinyitotta a rejtelmes könyvet:

— Kérem szépen... ez itt... mi?

Mosolyogva néztem a betűre, mely felé Gyuri látható haraggal bökött mutatóujjával.

— Ez? ... ejnye, ejnye Gyuri... hisz eze-

lött egy héttel már olyan jól tudtad: ez az f...

Gyuri lesütötte szemét, ajka szélei lefelé húzódtak és egyszerre csak elpityeredett:

— El... elfelejtettem... bácsi...

(Vége köv.)

mer egyéb ágazatokat is: járvány biztosítást, szaporodási biztosítást, tehermentesítési biztosítást, sőt a mezőgazdasági biztosítás koronájául: termés-biztosítást is.

Hatalmas és sokoldalú tehát az a feladat, mely a mezőgazdaság terén a biztosítás-ügyre vár. S nálunk, a hol a mezőgazdasági biztosítás még elemi fejletlenségében van, az olyan óriási elemi csapásnak, mint a melyet a múlt nyáron szenvedett az egész ország, végre meg kellene adni a lökést a nagy alkotásra. Az állami vagy pedig a kölesönös biztosítás kötelező formájának törvényerejével való életbeléptetése áll sürgős és fontos feladatként a magyar gazdaság vezérferfiái előtt s ennek a feladatnak mielőbbi teljesítése valóságos létkérdés az országra nézve. Mert abban az óriási harcban, a melyet nemzeti gazdaságunk a jelenlegi világversenyben a létért küzdeni kénytelen, bizony nem tudunk elviselni még néhány olyan súlyos esztendő, mint a milyenné a természeti csapások a legutóbbi éveket tették. A mezőgazdasági biztosításban van az az eszköz, mely hasonló megpróbáltatásoktól megmenthet bennünket.

—1—b.

A kereskedelmi szakoktatás ügye.

Néhány hét előtt ezen a helyen „Kereskedelmi szakiskolák” czim alatt bővebben foglalkozva a kereskedelmi szakoktatás ügyével, rámutattunk arra a körülményre, hogy nem kereskedelmi főiskolákra van szükségünk, azok ezébből, hogy kereskedelmi életünk élén művelt és igazán szakképzett egyéneket láthassunk.

Jelzett cikkünknek szelleme azonban aligha felelhetett meg azon igényeknek, kik teoretikus alapon állva, nem ismerik azokat a hiányokat, melyekkel kereskedelmi életünknek szakemberek hiányában szükségszerűleg meg kell küzdenie és ennél fogva támogatói annak a tendenciának, mely mindenáron a kereskedelmi főiskolák vagy ha úgy tetszik a kereskedelmi egyetemek termeiből óhajtja toborzani a szakképzett kereskedőket.

Ujlag is felemlítjük, hogy a kereskedelmi főiskolák szervezésével az érezhető hiányokat nem pótolhatjuk. Ott, a hol a kereskedelmi nevelés még ugyiszólván a kezdetnek elején van, a mikor még a kereskedelmi középiskolák tananyagából is hiányzik minden, a mi a kereskedelmi szellem fejlesztéséhez megkívánatik, teljesen céltalan lenne olyan intézményekről gondoskodni, melyek révén a felsőbb művelés lehetővé tétetnék.

Hogy mennyire időszerűtlen a kereskedelmi főiskolák kérdése, legjobban kitűnik abból a magatartásból, melyet a németországi kereskedővilág a kereskedelmi egyetemekkel szemben tanúsít. Az egyik tekintélyes német lap, a mely a németországi kereskedők érdekeit képviseli, csak a kereskedők békés természetének tulajdonítja, hogy a kereskedelmi egyetemek ellen nagyobb mozgalmat nem fejtek ki és megjegyzi, hogy a hallgatás korántsem tekinthető annak, mintha a kereskedővilág helyeselné a teoretikusok által fölkarolt új irányt.

A kereskedői körök csodálkozva látják azoknak merész törekvését, a kik a kereskedelmi egyetemre óhajtják bízni a kereskedelmi nevelést, a helyett, hogy a kereskedelmi pályára szánt ifjak a praktikus életben bővítenék ismereteiket.

A kereskedelmi szakoktatás való hiány egyre fokozódó mértékben jut kifejezésre és ily módon egyik elodázhatatlan és kétségkívül nagy fontosságú társadalmi feladata lesz a kereskedelmi szakoktatás ügye. A kereskedelmi szakoktatás érdekében kizárólag magánosok által kifejtett működésnek sikerében előre kijelentjük, hogy nem bízhatunk. A többnyire esti kurzusok után való kereskedelmi nevelésnek nem lehet és nem is lesz meg az az ered-

ménye, a melyre kereskedelmünknek feltétlen szüksége van. De még tovább megyünk ennél, ha kijelentjük, hogy az ilyen kerülő utakon végzett gyors és onnélfogva felületes munka elősegíti egy részt a proletarizmust a kereskedői pályán, s ily módon komolyan veszélyezteti azt az erkölcsi alapot, melyre kereskedelmi életünk legalább eddig nyugodtan számíthatott, másrészt pedig az által, hogy a félig műveltek elárasztják majd a kereskedői pályát, a már most is érezhető munkaerőfelesleg olyan állapotát teremti majd meg a kereskedelmi alkalmazottaknak, mely semmi esetre sem lesz alkalmas kereskedelmünk erkölcsi tekintélyének növelésére.

Hogy kereskedelmünk megbízható és valóban szakképzett egyéneket nyerhessen, szükségünk van olyan kereskedelmi szakiskolákra, melynek erkölcsi színvonalát a kormány támogatása adja meg és melyeknek helyes irányban való vezetéséért a kereskedelmi kamarák vállalják el a felelősséget. Szinto műlasztással való felkészítés a kereskedelmi kamarákat azért, hogy eddig is annyira elhanyagolták a kereskedelmi szakoktatás ügyét.

Szükségünk van tehát olyan kereskedelmi szakiskolákra, melyekben ifjaink teljes kiképzést nyerhessenek a kereskedői pályára. Ép ez oknál fogva mutatkozik szükségesnek a kereskedelmi iskolák tananyagának mielőbbi helyes megállapítása. A tanidő esetleges meghosszabbítása által alkalmas kellene adni a tanulóknak a praktikus kiképzésre is. Rendkívül sokat lendítené a kereskedelmi szakoktatás ügyén, ha a tanulók, mielőtt maturára mennek, meghatározott ideig tényleges irodai szolgálatot végeznének nagyobb kereskedőházaknál vagy intézeteknél.

A teoretikus fejtegetéseknek ideje régen lejárt, szükséges, hogy az illetékes tényezők végre a tettek útjára lépve a helyes szellemben vezetett kereskedelmi szakoktatás által is hozzájáruljanak kereskedelmünk fejlesztéséhez.

(Br.)

Háromszékvármegye közigazgatási bizottságának üléséből

Sepsi-Szent-György, okt. 4.

A bizottság ülését Potsa József, v. b. t. tanácsos, főispán elnökle alatt megnyitván, a szakelőadók terjesztették elő elsősorban jelentéseiket, melyeket a következőkben ismertetünk.

Közigazgatás.

Szentiványi Miklós főjegyző jelentése szerint a vármegyei tisztikar teljes létszámban volt. Dr. Zentai Dávid j. orvos 4 napi, Nagy Dénes árvaszéki ülnök 28 napi, Kiss Elemér megyei írnok 6 napi, Kökössy Gábor közigazgatási gyakornok 18 napi, Balázs József vármegyei írnok 9 napi, Dálnoki Károly I. aljegyző 28 napi, Bochkor Oszkár alszámvevő 7 napi és Szentiványi Miklós főjegyző 10 napi szabadságidőt élveztek.

A kézdi főszolgabírónál a közigazgatási gyakornoki fizetés terhére alkalmazva volt Máthé György írnoki állásáról lemondván, az azúgy megüresült helyre főispán ur ó nagyméltósága által idei 1167 sz. a. Márkos József laborfalvi lakos neveztetett ki. Igtatóra érkezett 2416 drb.

Egy éves utlevél kioszkózoltatott 68 drb.

15 napos utazási igazolvány kiadott 675 drb. A vármegyei pénztár megvizsgálatván rendben találtatott.

A közrend és csendháborításért a csendőrség által bejelentett egyének részben elzárás, részben pénzbírsággal voltak büntetve.

Adóügyek, pénzügy.

Tusa Gyula, kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató előadja, hogy augusztus hórlól ájtott hátrálék 401 drb. szeptemberben beérkezett 1823 drb. összesen 2224 drb. ebből elintézését nyert 2075 drb. szeptember végén hátrálékban maradt 149 drb.

Egyenes adókban befolyt 37.265 frt, 10.955 frt-tal kevesebb a megelőző évi hasonhavinál.

Haddij 833 frt, 23 frttal több a megelőző év hasonhavinál.

Az összes ágazatokban befolyt 141.736 frt, 15,123 frttal kevesebb a megelőző évi hasonhavinál.

Szeptember hóban üzletbe helyeztetett 7 mezőgazdasági szeszőfőzde, melyek az üzem megkezdése előtt felülvizsgálatottak.

Elemi kár czimén 20 község javára 4312 kat. hold után 3334 frt 72 frt föld és általános jövedelmi pótdadó a múlt havi törlési jegyzék után leiratott.

Engedélyeztetett házadó mentesség 5 esetben, dohányeladás 8 esetben, sóárulás 5 esetben, bélyeg-eladás 1 esetben.

Gyámügyek.

Séra Tamás, árvaszéki elnök havi jelentéséből felemlítjük: Augusztus végén az árvák létszáma volt 12387 személy, szeptember hóban gyámság alá helyezettett 87, összesen 12474 személy.

Ebből felszabadult teljkorúság által 8 személy, nagykorúsítás által 66, férjhezmenetel által 3, halálozás által 3 személy, együtt 80 személy. Szeptember végén gyámság alatt maradt 12394 személy.

Augusztus végén gondnokság alatt volt 670 személy, szeptember hóban gondnokság alá helyezettett 27, összesen 697 személy.

Ebből felszabadult a gondnokság megszűnése folytán 7 személy, szeptember végén gondnokság alatt maradt 690 személy.

A hátonszekvármegyei összesített gyámpénztárról leadott forgalmi kimutatás a következőket tartalmazza:

Késpénz áthozatal augusztus hórlól 758 frt 83 kr. Ehez letéteztett árvák javára az árvaszék beutalásai által 2890 frt 99 kr, adósoktól tőke visszafizetésekéből 3875 frt és kamatokból 1353 frt 61 kr, együtt 8119 frt 60 kr, összesen bevétel 8878 frt 43 kr.

Ebből kiadatott 69 árva kielégítésére tőkében 4869 frt 35 kr, kamatban 137 frt 41 kr, árvák részére ellátásul 1026 frt 92 kr: együtt 6033 frt 68 kr., melyet a bevételből levonva 2844 frt 75 kr. késpénz jött át október hóra.

Magán kötelezővényekben augusztus hórlól áthozatott 289990 frt, ebből kiadatott tőketerlesztések által 3875 frt, október hóra áthozatott 286.115 frt.

Az ügyforgalmat illetőleg augusztus hórlól elintézetlen áthozatott 344 ügyszám, szeptember hóban iktatóra érkezett 883, összesen 1227 ügyszám. Ebből elintézetett 1076 ügyszám, október hóra elintézetlen áthozatott 151 drb.

Fogházügy, közbiztonság.

Wittich József, kir. ügyész jelentésében a kédvásárhelyi kir. törvényszéki és a vármegye területén levő kir. járásbírósi fogházakra vonatkozólag a következőket terjeszti elé:

A felügyeletom alatt álló kédvásárhelyi kir. törvényszéki és a vármegye területén levő kir. járásbírósi fogházaknak 1898. szeptember havi állopotáról jelentésemet a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

1898. szeptember hó utolsó napján le volt tartóztatva 26 elítelt, 4 vizsgálati fogoly, összesen 30. Ezekből 24 férfi és 6 nő.

Időközben a fogházakban még 20 egyén volt letartóztatva.

A letartóztatottak élelmezése 146 frt 30 krba került.

Az élelmezés a szabályoknak megfelelt.

A letartóztatottak egészségi állapota jó; betegülési eset nem fordult elő.

Bűnvádi jelentés beérkezett 82.

Fegyelmi eset nem fordult elő.

Közmunka, közlekedés.

Gyárfás Győző, kir. főmérnök jelenti, hogy az elmúlt hónapban közlekedési akadályok nem fordultak elő.

A kavicsszállítás, úgy az állami, mint a törvényhatósági közutakon folyamatban volt és az állami közutakon csekély hiány mellett be is fejeztetett.

A törvényhatósági közutakon folyamatba tett építkezések közül a mikóujfalu—baczoni közuton 1 darab műtárgy újból építése befejezést nyert. Munkába vétettek a kézdi-vásárhely—torja—büdös—bükszárdi közuton 2 drb. műtárgy újból építése, ugyszintén a kézdi-vásárhelyi—kászoni vonalon 5 darab áteresztőhöz a kőfaragó munkákkal foglalkozott a vállalkozó.

A szemerja—hidvég—baróthi közuton lévő 93.

száma alámosott Mélypatak hidnak keresztfalakkal való biztosítása befejeztetvén, a munkák felülvizsgáltattak.

A baróth-ágostonfalvi kiágazó ut kiviteli műveletéhez, valamint az igénybe vett és elhatárolt területekről a felvételek megtétettek.

Az állami közút 56—59. klm. szakaszára kiszállított fedanyag átvétetvén, a hengerelési munkák versenytárgyalás útján biztosítottak, azonban az utihenger hiánya miatt a munkák nem voltak még megkezdhetők.

Erőd közösen újbólépített állami iskola felülvizsgálata megtörtént, hasonlóan a dálnoki állami iskolánál eszközölt helyreállítások is.

Munkában van több rendbeli állami iskola tervezés.

Másnemű munkák közül felemlítjük, hogy a vármegyei szegény menháznál a hivatalos helyiséget és felvigyázói lakást magában foglaló épület a befödésig haladt.

A kézdi-vásárhelyi kir. törvényszéki fogházhoz épített munkatermet és zárkákat tartalmazó melléképület nagyrészen felépült a kerítésfalakkal együtt. Ellenben a kézdi-vásárhelyi állami iskola új épületénél az építkezés, a város rendelkezésére bocsátott összegnek kimerítése következtében, teljesen szünetelt.

Ez ügyben megtartott bizottsági tárgyalásról felvett jegyzőkönyv további eljárás végett alispán urnak megküldetett.

A természetbeni utadó tartozás hiányos kiszolgáltatása miatt több rendbeli utftartási munkák késedelmet szenvedtek, a legsürgősebb helyreállítások napszámok által teljesítettek.

Szarvasmarha kiállítás és díjazás.

Háromszékvármegyei mezőgazdasági bizottság folyó évi október hó 30-án d. e. 9 órakor kezdődőleg Seps-Szentgyörgyön az állatvásártéren díjazással egybekötött szarvasmarha kiállítást rendez.

A díjazáson a Nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Miniszter ur által adományozott 440 korona pénzdi, mint állami díj, fog kiosztatni.

Díjazva lesznek:

a) Községi bikák:

1-ső díj	50 korona.
2-ik díj	30 korona.
3-dik díj	20 korona.

b) Magánosok bikái:

Egyévestől három évig.

1-ső díj	50 korona.
2-ik díj	30 korona.
3-ik díj	20 korona.

c) Borjas tehenek.

1-ső díj	50 korona.
2-ik díj	40 korona.
3-ik díj	30 korona.

d) Üszökök:

1-ső díj	50 korona.
2-ik díj	40 korona.
3-ik díj	30 korona.

Általános határozatok:

1. A bemutatott állatok megbírálása, valamint az odaitelt díjak kiosztása azonnal a helyszínén fog megtörténni.

2. Az állatok tulajdonosai községi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy a bemutatott állatok saját tenyésztésűek.

3. Pénzdíjakat csakis 50 holdon alóli birtokok a törvényhatóság területén tenyésztett állataikért nyerhetnek; nagyobb birtokok díjsőrvő oklevéllel tüntetnek ki.

4. Pénzdíjak kizárólag erdélyi magyar fajta állatokra adhatók ki.

5. A kiállítandó állatok a kiállítás napján reggel 8 óráig elővezetendők s az ott jelenlevő hatósági állatorvosnak bemutatandók és rendelkezésének megfelelőleg kellő felügyelet mellett helyezendők el.

6. A díjat nyert állatok a díj visszatérítésének kötelezettsége mellett legalább egy évig tenyésztésre használandók.

7. Elvadult gonosz állatok a kiállításról ki vannak zárva.

8. Kiállíthat a törvényhatóság területén lakó minden szarvasmarha tenyésztő.

Háromszékvármegye gazdasági bizottsága nevében, S.-Szentgyörgyön, 1898. évi szeptember hó 25-dikén.

Potsa József,
főispán-elnök.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk** ismét komorrá vált s ennek következtében a levegő is lehűlt. A hőmérő nappal 6 C. fokot mutat.

— **Iparunk** érdekében. Gaul Károly budapesti gépészmérnök s műegyetemi magán tanár a kereskedelmi miniszter megbízásából e hét folyamán beutazta Háromszékvármegyet s pénteken Kézdivásárhelyre érkezett s innen Bereczkebe utazott s még az nap visszatért S.-Szentgyörgyre, hogy a megye másik részét látogassa meg. Utazásának célja első sorban a székely háziipar s általában a faipar tanulmányozása. Kézdivásárhelyt is megtekintett egy néhány asztalos műhelyt s adatokat gyűjtött az itteni asztalos ipar termelő képességéről s a produktumok minőségéről. Mi azt hisszük, hogy Gaul Károly urnak az ország egyik legkiválóbb szaktekintélyének kiküldése összefüggésben áll azon nagy fontosságu mozgalommal, mely nem régiben a székely képviselők kezdeményezésére a kormány kebelében megindult s melynek célja a székely ipar felkarolása s állami segélyezése. Igazán örvendőnk kell tehát, hogy szép reményeink talán nem sokára meg alósulnak.

— **Szerencsés medveadászat.** A zágoni vadászoknak e hó 4-én délelőtt hírlul hozta egy ember, hogy a falu közelében levő „Nagy cserében” egy alvó medvére bukkant. Ő szépen visszahúzódott a nélkül, hogy a medve felébredett volna. Állítólag még a horkolását is hallotta. Szavavehető ember lévén, hamarosan összegyűltünk számszerint 14-en, a kik közül fegyveres volt kilenc, hajtó öt. Délután egy órakor indultunk ki a faluból s már három órakor diadalmasan hoztuk be a hatalmas him medvét. A szerencsés vadász, ki a macskót egy lövése leterítette: Izsák Ferencz vendég-lős. Pár évvel ezelőtt még ejtett el egy medvét. Bámulatos, hogy sem azóta, sem azelőtt, ugyyszólva puska sem járt a kezében, legalább is egyéb vadat sohasem lőtt.

— **Tűz.** E hó 6-án este 9 óra előtt valamivel tűzilárma és a vészharang kongása verte fel Kovárna ői csendjét. A poronszeren, közel a piac-hoz hatalmas lángoszlopok csaptak fel. Egy istálló égett, melynek padlásán takarmány is volt berakva. A vész zihelyére kivonult önk. tűzoltóság igen derekasm viselte magát s a helyettes főparancsnok szakszerű vezénylete mellett gyorsan lokalizálták a tüzet s ovaterjedését megátolták. A tűz követke-zésének oka ismeretlen.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** A háromszékvármegyei egyenes adó felszólamlási bizottság elnöksége értesíti az adózó közönséget, hogy az egyenes adó felszólamlási bizottság a folyó évben kivetett II. osztályu kereseti adó elleni felebbezések elintézését Seps-Szent-Györgyön a vármegye házában tartandó ülésein folyó évi október hó 12-én kezdődőleg fogja tárgyalás alá venni.

— **A dálnoki csikólegelön levő csikók tulajdonosai figyelmébe.** Köztudomására hozom, hogy a dálnoki csikólegelön levő csikók szétosztása f. hó 15-n d. e. 9 órakor fog megtörténni a helyszínen. A tulajdonosok tudomására hozom továbbá azt is, he a hátrálékos legeltetési díjak a szabályok szerint a bizottság ott levő meg-¹számlájának a csikók elvele előtt esetleges győ-²szköltiségekkel együtt lefektetendők. Figyelmezt-³etem a csikó tulajdonosokat hogy a szétoszt-⁴ásra kiküldött bizottság működését, e. 11 ó-⁵kor bevégi s azon tul ugy sokkal kör-⁶mint az esetleges felszólamlások vármegye-⁷ gazdasági bizottságának, S.-Szentgyörgyön, 1898. évi okt. 2-án tartott üléséből, Potsa, főispán, elnök

— **Orvosi szaktekintélyek** véleménye sze-

rint a Keleti J. budapesti elsőrangú czég által gyártott és feltalált es. és kir. szab. sérvkötők, orthopaediai járó és nyújtó gépek, mülábak, egyenestartók (ferdenővéseúieknek), haskötők a legjobbak és legmegbízhatóbbak. Keleti már évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legtökéletesebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegebben ajánljuk e kitűnő speciálístát az érdeklődőknek.

— **Öngyilkosságok.** Kóbor életet élt s keservesen kereste kenyerét kintornájával a szegény Nagy Anna, az árkosi születésű győnge nő. S hogy rászakadt az élet terhe, nem bírta azt viselni, mert beteges is lett. A mellett a nagy nyomorúság és nélkülözés is sok volt már, a miktől egyszerre megszabadult f. hó 3-án, mikor Szemerján felakasztotta magát. Egy másik öngyilkosságot Keresztes Ferencz 30 éves timáregéd követett el f. hó 4-én S.-Szent-Györgyön. A boldogtalan ifju egész éjen át mulatott s reggel 5 óra tájban a réten revolverrel agyonlőtte magát. Hogy mi vitte a boldogtalant kétségbeesett cselekedetére, azt még közvetlen hozzátartozói sem sejtik.

— **A kurucz háborúk története.** Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munka (milleniumi kiadás) gyorsan közeledik a befejezés felé. A kerek kétszáz kötetre tervezett vállalatból most jelentek meg a 174, 175, 176, 177 füzetek, melyek az utolsóelöttinek hagyott hetedik kötethez tartoznak, miután a nyolcadik, kilencedik kötetek már megjelentek, az utolsó 20 füzet pedig a tizedik kötet nyer befejezést még ebben az esztendőben. Ez a hetedik kötet, mely Acsády Ignác jeles tollából került ki, „I. Lipót és I. József kora (1657—1711)” címet viseli. A változatos szerencsével folytatott kurucz-háborúknak megragadó leírását találjuk ezekben a füzetekben, a melyek tele vannak számos szövegképekkel, ezen kívül igen díszes műmellékletek vannak azokhoz csatolva. Minden füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Selyem damaszt

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és szíres, — a legdivatosabb szövés szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek

Henneberg G. selyemgyárai (es. és k. udvari szállító) Zürichben

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal aszerk.

HIRDETÉSEK.

Csak fiatal embereket

188 19-30.

érdekelhet tudni, hogy a

— **párisi Dr. BOITON** —
Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főlöszleges tehát santal olaj vagy copai balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerész Budapest,

V., Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban.

Postai megrendelések czime:

Zoltán gyógyszerész Budapest.

Sz. 560—1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenelközhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbírósa 1898. évi 329/3 számú végzése következtében dr. Leményi Miklós ügyvéd által képviselt zágoni Gazda György javára Beczö Zoltán márkosfalvi lakos ellen 60 frt s jár. erejéig 1898. évi szept. hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 315 frtra becsült két csikó, széna, székérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. bíróságnak 329 v. 1898. számú végzése folytán 60 frt — kr. tökékövetelés, ennek 1894. évi decz. 20 napjától járó 8 százalék kamatai és eddig összesen 36 frt 90 krban bíróság már megállapított költségek erejéig

Márkosfalván a község házában leendő eszközzésére 1898. évi október hó 12-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

A mennyiben az előírt végrehajtandó ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is foganatosítottatni fog.

Kelt Kézdi-Vásárhely, 1898. évi október hó 1-ső napján.

Kakucsi Adam,
kir. bír. végrehajtó.

(160. 1—1.)

Iroda áthelyezés!

Van szerencsém becses tudomásra hozni, miszerint ügyvédi irodámat Brassóból, illetve Kovásznáról Kézdi-Vásárhelyre I. kerület Kossuth-utca 158. sz. a. áthelyeztem.

162. 1—1.

Teljes tisztelettel:
Dr. Leményi Miklós,
ügyvéd.

Sz. 3645—898. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Szaesvay Gyula ügyvéd által képviselt, a bereczki görög keleti egyház község végrehajtónak Fénig Constantin végrehajtást szenvedett elleni 595 frt tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi királyi törvényszék területén levő Bereczk község határában fekvő a bereczki 1113 számú tjkvben foglalt A + 35, 36¹/₂, 36²/₂ hrszám 470 frt, 37 hrsz. 12 forint becsértékű egész ingatlanokra; a bereczki 1764 számú tjkvben foglalt A + 4036, 4037, 4038 hrsz. 19 forint becsértékű és a bereczki 1139 szám tjkvben foglalt A + 2488, 2489, 2490 hrsz. 9 frt becsértékű egész ingatlanokra ezenel megállapított kiállítási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi október hó 21-ik napján d. e. 9 órakor, Bereczk község házában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kiállítási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelyt, 1898. évi julius hó 11-én.

Dr. Gulya,
kir. törvényszéki bír.

161 1—1

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.**Az összes 50.000 nyeremény JEGYZÉKE**

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben át adandó		Korona	
		1	2
	Jutalom	600000	
	nyer. d	400000	
	" "	200000	
	" "	100000	
	" "	90000	
	" "	80000	
	" "	70000	
	" "	60000	
	" "	40000	
	" "	30000	
	" "	25000	
	" "	20000	
	" "	15000	
	" "	10000	
	" "	5000	
	" "	3000	
	" "	2000	
	" "	1000	
	" "	500	
	" "	300	
	" "	200	
	" "	100	
	" "	50	
	" "	30	
	" "	20	
	" "	10	

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000
melyek hat osztályban huzatnak ki.

A harmadik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nem sokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegyre

újbol

50,000 nyeremény

újbol vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog. A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendelésnél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegy	6.—frt
" fél "	3.— "
" negyed "	1.50 "
" nyolczad "	—75 "

küldjük szét utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelményeket mielőbb legkésőbb azonban

f. évi október hó 15-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító
Budapest, V., Váci-körút 4/A.

Rendelőlevél kivágandó.

Török A. és Társa utának
Budapest, Váci-körút 4/A.

Kérek részemre m. kir. szab. I. osztályú osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeg: utánvételezni kérem
postautóval
küldöm.

(A mely rovat szűkegűlen, törlendő.)

Pontos cím.